

Ποιά είναι η αιώνια ζωή ή η Βασιλεία των ουρανών; (Αλέξανδρος Χριστοδούλου, Θεολόγος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Κυριακή Απόκρεω

Με μια ανθρωπομορφική περιγραφή το σημερινό ευαγγέλιο παρουσιάζει το βασικό δόγμα της πίστεώς μας για τη Δευτέρα Παρουσία του Χριστού στη γη και την κρίση του κόσμου. Ο θρόνος στον οποίο θα καθίσει ο Χριστός φανερώνει τη μεγαλοπρέπεια της κρίσεως και ο χωρισμός των ανθρώπων το αδέκαστο της κρίσεως. Στην πραγματικότητα όλα θα γίνουν αμέσως. Ο Κριτής δεν έχει ανάγκη ειδικής διαδικασίας για να κρίνει. Οι άνθρωποι έχουν κριθεί ανάλογα με τα έργα τους.

Τα έργα του ανθρώπου φανερώνουν την αληθινή ή την αρρωστημένη ελευθερία του. Αληθινή ελευθερία είναι η εναρμόνιση με το θέλημα του Θεού. Αρρωστημένη είναι η αντίθεση με αυτό. Η ελευθερία της βουλήσεως, που είναι το μεγαλύτερο δώρο του Θεού στον άνθρωπο, τον ξεχωρίζει απ' όλα τα δημιουργήματα και του δίνει την δυνατότητα της ενσυνείδητης σχέσεως με τον Δημιουργό. Αποκλειστικά υπεύθυνος για την χρήση ή κατάχρηση του δώρου της ελευθερίας είναι ο

άνθρωπος.

Ο Κύριος θέτει ως βασικό κριτήριο την αγάπη στην κοινωνική της διάσταση. Είναι η μεγάλη αρετή που άλλαξε τον κόσμο, το γνώρισμα των εκλεκτών μαθητών του Χριστού. Είναι κληρονόμοι της Βασιλείας όσοι αγαπούν. Ο Χριστός κρύβεται στο πρόσωπο των φτωχών, των πονεμένων, των αστέγων, των κατατρεγμένων, των καταπιεζομένων, των ελαχίστων, αυτών που περιφρονεί και δεν λογαριάζει ο κόσμος.

Και ο Κριτής τελειώνει ότι όσοι δεν τον αναγνώρισαν στη γη στο πρόσωπο των αδελφών του, «θα πάνε στην αιώνια κόλαση, ενώ οι δίκαιοι στην αιώνια ζωή». Ποιά είναι η αιώνια ζωή ή η Βασιλεία των ουρανών;

Δύσκολη απάντηση σε μας τους πρόσκαιρους, τους φθαρτούς ανθρώπους. Βλέπουμε τα εκτός κόσμου «δι' εσόπτρου εν αινίγματι». Τα βλέπουμε θαμπά, σαν μέσα από καθρέφτη. Ο Απ. Παύλος αναφέρει στην Β' επιστολή προς Κορινθίους «ότι ηρπάγη εις τον παράδεισον και ήκουσεν άρρητα ρήματα, α ουκ εξόν ανθρωπω λαλήσαι» (κεφ 12,4) δηλ. «μεταφέρθηκε ξαφνικά στον παράδεισο κι άκουσε λόγια που δεν μπορεί ούτε επιτρέπεται να τα πει άνθρωπος». Τον αξίωσε ο Κύριος να ζήσει για λίγο την πραγματικότητα της βασιλείας, αλλά δεν ήταν σε θέση να εκφράσει αυτά που είδε και άκουσε στο σύντομο χρόνο της αρπαγής του. Δεν έβρισκε ανάλογες λέξεις, κατάλληλες εικόνες και νοήματα για να εκφράσει τις μυστηριακές καταστάσεις που έζησε.

Η Βασιλεία του Θεού θα είναι τόπος μιας απέραντης, αδιάκοπης και μεγάλης χαράς όπου δεν θα υπάρχει «οδύνη, λύπη ή στεναγμός» και μια ατέλειωτη συμμετοχή στη θεία μακαριότητα. Στη Βασιλεία του Θεού θα υπάρχει κοινωνία χάριτος στο άκτιστο φως του Χριστού. Και στη γη οι αναγεννημένοι πιστοί γεύονται την χάρη του Αγίου Πνεύματος, που τους γεμίζει άφατη γλυκύτητα. Στην αιώνια ζωή θα είναι ζυμωμένοι με την άκτιστη χάρη και θα είναι, όσο είναι δυνατόν στα δημιουργήματα, θεωμένοι, βλέποντας «πρόσωπο με πρόσωπο τον Θεό»(Α' Κορ. 13,12). Οι δίκαιοι, οι άγιοι, θα κοινωνούν με τους αγγέλους. Εκείνο που δεν θα μπορούν να δουν είναι το άφατο μυστήριο της άπειρης θείας ουσίας.

Όσοι έζησαν στην επίγεια Βασιλεία του Θεού, την Εκκλησία, θα μεταφυτευθούν στον ουρανό. Δεν θα θυμούνται οι ψυχές τα δυσάρεστα της γήινης ζωής, ούτε θα αισθάνονται αυτούς που θα βρίσκονται στην κόλαση, στον τόπο της βασάνου. Τίποτε δεν θα απειλεί τη χαρά της νέας ζωής που θα οφείλεται στη μυστική σχέση του Θεού με τους δικαίους. Την αλήθεια αυτή ο Χριστός φανέρωσε με παραβολές που περιέγραφαν γεγονότα ευχάριστα της επίγειας ζωής, όπως συμπόσια και γάμους. Οι δέκα παρθένες περιμένουν να δεχθούν τον Νυμφίο. Οι πέντε ήταν έτοιμες και τα κατάφεραν να εισέλθουν στον Νυμφώνα, δηλ. στην θεία Βασιλεία.

Στη Βασιλεία του Θεού δεν μπορεί να υπάρξει τίποτε ακάθαρμο. Στην Αποκάλυψη του Ιωάννου γράφεται ότι «έξω θα μείνουν όσοι είναι αδιάντροποι σαν τα σκυλιά, οι μάγοι, οι πόρνοι, οι φονιάδες, οι ειδωλολάτρες κι εκείνοι που τους αρέσει ν' αντιστρατεύονται στην αλήθεια»(22,15). Εκείνος που δεν είχε ένδυμα γάμου και τόλμησε να μπει στο συμπόσιο της χαράς πετάχτηκε έξω από τους υπηρέτες (Ματθ.22,13). Θα μπουν στην Βασιλεία των Ουρανών οι απαλλαγμένοι από τα πάθη, οι «καθαροί τη καρδία», οι αγνοί, «οι πτωχοί τω πνεύματι», οι πενθούντες, οι ειρηνοποιοί, οι πράοι, οι ελεήμονες, οι διωγμένοι για την δικαιοσύνη. Στη χώρα του φωτός δεν θα μπουν όσοι δεν καθάρισαν τους εαυτούς τους με την μετάνοια.

Ο Κύριος είπε ότι «εν τη οικία του πατρός μου μοναί πολλάί εισιν»(Ιω.14,2) και ο Απ. Παύλος «αστήρ γαρ αστέρος διαφέρει εν δόξῃ»(Α΄Κορ. 15,4). Οι εκφράσεις αυτές θέλουν να δείξουν τις διαφορές στην συμμετοχή στη δόξα της Βασιλείας του Θεού. Όλοι οι θεωμένοι δεν θα απολαμβάνουν σε ίσο βαθμό την θεία δόξα και μακαριότητα. Η διαφορά αυτή δεν θα είναι αισθητή. Όσοι θα έχουν λιγότερο φως δεν θα ενοχλούνται απ' αυτό. Ο καθένας ανάλογα με την δεκτικότητα του θα είναι γεμάτος από φως και θα αισθάνεται πλήρης. Το φως των μεγάλων Αγίων θα φωτίζει αυτούς που έχουν λιγότερο και θα αυξάνει την μακαριότητά τους.

Και στη γη μπορεί να ζήσει ο άνθρωπος κάτι από την μακαριότητα της ουράνιας Βασιλείας. Λίγο από το άκτιστο φως του Χριστού μπαίνει και φωτίζει την κτιστή φύση. Οι μαθητές στην Μεταμόρφωση είδαν το φως του Χριστού «καθώς ηδύναντο». Το βίωμα αυτό το αποκτούν λίγοι και καθαροί στους οποίους κατοικεί η χάρη του Αγίου Πνεύματος. Είναι συνήθως όσοι ζουν μακριά από τη σύγχυση, τους περισπασμούς και τα προβλήματα του κόσμου, μέσα στην έρημο. Είναι οι μοναχοί που αφιερώνονται ολοκληρωτικά στον Θεό και φθάνουν σε μεγάλα μέτρα πνευματικής κάθαρσης. Κατά την ώρα της νοεράς προσευχής βλέπουν το μακάριο φως του Χριστού.

Ο άγιος Γρηγόριος Νύσσης στον Επιτάφιο λόγο του στον αδελφό του Μ. Βασίλειο περιγράφει το βίωμα του θείου φωτός απ' αυτόν. «Γέμισε από το θεϊκό φως διά μέσου της βάτου εκείνος (ο Μωϋσής). Έχομε κάτι παρόμοιο με την οπτασία αυτή και στον Μ. Βασίλειο· την νύχτα γίνεται έλλαμψη φωτός στο σπίτι ενώ προσευχόταν. Ήταν άυλο αυτό το φως, που φώτιζε με θεία δύναμη το οίκημα». Έτσι εκπληρώνεται ο λόγος του Κυρίου· «μακάριοι οι καθαροί τη καρδία, ότι αυτοί τον Θεόν όψονται».

Η Εκκλησία μας, μας προτρέπει και μας παρακινεί να ποθούμε την άνω Βασιλεία. Να έχουμε μπροστά μας τον νυμφώνα του Χριστού. «Τον νυμφώνα σου βλέπω, Σωτήρ μου, κεκοσμημένον· και ένδυμα ουκ έχω, ίνα εισέλθω εν αυτώ. Λάμπρυνόν μου την στολήν της ψυχής, φωτοδότα και σώσόν με». Μακάρι ο Κύριος να μας αξιώσει να κρατάμε ένα μικρό κεράκι αναμμένο στο άκτιστο φως του κατά την ημέρα της κρίσεως.